

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/313/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1213230531
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2021:1213230531.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a JUDr. Aleny Roštárovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Q. zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka - F. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. 7, C., zastúpená spnomocneným zástupcom: JUDr. Tomáš Kohút, Hviezdoslavova 283/32, Žiar nad Hronom a otec - Q. Z. Z.-K. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. S. XX, S La L., N. kráľovstvo, štátne občianstvo N. kráľovstva, zastúpený advokátkou: JUDr. Zuzana Bartová, so sídlom AK Farská 25, Nitra, za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, so sídlom Vajnorská 47, Bratislava, v konaní o návrhu matky na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie otca a matky proti rozsudku Okresného súdu Bratislava II zo dňa 24.04.2019, č.k. 49P/174/2013-1711, jednomyseľne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch III., IV. a V. mení tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX každý prvý kalendárny týždeň v párnom kalendárnom mesiaci, vždy sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 13.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude bydlisko matky.

Matka je povinná maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a umožniť otcovi nerušený priebeh styku s maloletým dieťaťom. Otec je povinný najneskôr sedem dní pred začiatkom styku písomne matke potvrdiť uskutočnenie stretnutia. V prípade, že otec v uvedenom čase nepotvrdí termín stretnutia, matka nie je povinná na čas určeného styku zabezpečiť prítomnosť maloletého dieťaťa.

Otec je oprávnený komunikovať s maloletým Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX prostredníctvom videohovoru komunikačnej aplikácie Skype každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu v čase od 09.00 hod. do 09.30 hod. stredoeurópskeho času, bez prítomnosti matky. Matka je povinná zabezpečiť pripojenie maloletého dieťaťa na komunikačnú aplikáciu Skype.

Vo zvyšnej napadnutej časti, t.j. vo výrokoch II., VI., VII. a IX. sa rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku:

- zveril maloleté dieťa: Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky (výrok I.)
- obidvoch rodičov poveril zastupovaním maloletého dieťaťa a spravovaním jeho majetku (výrok II.),

- otca oprávnili stretávať sa s maloletým Q. v zariadení F. detskej istoty, n.o., E. námestie XXXX/XX, Bratislava, a to každý prvý kalendárny týždeň v párnom kalendárnom mesiaci, vždy v sobotu od 14.00 - 16.00 hod. a v nedeľu od 14.00 - 16.00 hod., pričom stretnutia sa budú realizovať za prítomnosti psychológa a bez prítomnosti matky (výrok III.),
- matke uložil povinnosť v stanovenom čase zabezpečiť prítomnosť maloletého dieťaťa na stretnutí a dieťa na tento styk riadne pripraviť a otca zaviazal najneskôr tri dni pred začiatkom styku potvrdiť F. detskej istoty, n.o., E. námestie XXXX/XX, C. uskutočnenie stretnutia s tým, že v prípade, ak otec v uvedenom čase nepotvrdí termín stretnutia, matka nie je povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého dieťaťa (výrok IV.),
- otca oprávnili komunikovať s maloletým Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX prostredníctvom video - hovoru Skype každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu v čase od 09.00 - 09.10 hod. stredo európskeho času, bez prítomnosti matky a matke uložil povinnosť zabezpečiť pripojenie maloletého dieťaťa na video - hovor skype (výrok V.),
- otca zaviazal prispievať na výživu maloletého Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX výživným vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 30.09.2013 (výrok VI.),
- určil ročné výživné na maloletého Q. F. Z.-K., nar. 05.12.2010 za obdobie od 30.09.2013 do 30.04.2019 vo výške 3 655 eur, ktoré otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok k rukám matky, počínajúc mesiacom jún 2019 (výrok VII.),
- rozhodol, že nenariaďuje výchovné opatrenie rodičom maloletého Q. F. Z.-K., nar. XX.XX.XXXX (výrok VIII.),
- zamietol návrh matky vo zvyšnej časti (výrok IX.),
- žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok X.).

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 24 ods. 4, § 25 ods. 2, § 28 ods. 1, 2, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, 2, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď vzhľadom na potrebu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému vo veku 8 a pol roka, pochádzajúcemu z mimomanželského vzťahu svojich rodičov, ktorí spolu nežijú a o úprave výkonu rodičovských práv a povinností sa nevedia dohodnúť, dospel k záveru o dôvodnosti návrhu matky. Konštatoval, že aj keď otec spočiatku navrhoval zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, v priebehu konania sa obaja rodičia zhodli na zverení maloletého do starostlivosti matky. Za situácie, keď otec maloletého nevidel dlhšie časové obdobie, matka má zabezpečené riadne podmienky na výkon osobnej starostlivosti o maloletého a túto starostlivosť od jeho narodenia aj zabezpečuje, s prihliadnutím na skutočnosť, že rodičia zhodne navrhli zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, rozhodol v súlade s ich návrhom. Nevyhovel však návrhu matky v časti o určení, že iba ona bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok, keď nevezhliadol dôvody, pre ktoré by toto právo nemalo byť priznané aj otcovi.

3. Za spornú medzi rodičmi označil otázku úpravy styku otca s maloletým. Hoci sa návrhy rodičov na úpravu styku v priebehu konania menili, napokon obaja súhlasili s tým, že otec sa bude stretávať s maloletým v organizácii F. detskej istoty, n.o. X. však boli názory rodičov na frekvenciu stretávania sa otca s maloletým a na prítomnosť matky pri ich styku. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s návrhom matky na úpravu styku prvý kalendárny víkend v každom treťom mesiaci v organizácii Linka detskej istoty, n.o. za jej prítomnosti, keď takto upravený styk nepovažoval za dostatočný pre vytváranie citových väzieb medzi maloletým a otcom. Zároveň však vzal do úvahy skutočnosť, že otec od roku 2016 nevyužíval možnosť stretávať sa s maloletým na základe neodkladného opatrenia prvý kalendárny víkend v mesiaci v organizácii Linka detskej istoty, n.o., čím medzi nimi došlo k odcudzeniu. Napriek počiatočnému nesúhlasu otca s jeho stretnutiami s maloletým v organizácii Linka detskej istoty, n.o., mal po vykonaní dokazovania za to, že je v záujme maloletého naďalej ponechať ich styk na pôde tretieho subjektu z dôvodu, že ich stretávanie nebolo doposiaľ tak intenzívne, aby sa medzi nimi stihol vytvoriť blízky vzťah nevyžadujúci si asistenciu tretej osoby, pričom zohľadnil aj existenciu rečovej bariéry medzi otcom a maloletým. Z uvedených dôvodov po overení si kapacitných možností organizácie Linka detskej istoty, n.o. nastavil stretávanie sa otca s maloletým v tejto organizácii na prvý kalendárny týždeň v párnom kalendárnom mesiaci, vždy v sobotu od 14.00 hod. do 16.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. za prítomnosti psychológa a bez prítomnosti matky. Konštatoval, že otec s prítomnosťou matky na jeho stretnutiach s maloletým nesúhlasil. Zo správy organizácie Linka detskej istoty, n.o. zistil, že na poslednom stretnutí otca s maloletým sa rečová bariéra medzi nimi dala zvládnuť občasným pretlmočením do anglického jazyka a prítomnosť ďalšej osoby (tlmočníka) na stretnutí by bola skôr

rušivá, a preto neupravoval stretnutia za prítomnosti tlmočníka. Súčasne nevzhladol žiadny dôvod na realizáciu styku v prítomnosti matky, keďže za účasti oboch rodičov prebiehali stretnutia s výrazným napätím, pričom maloletý si už vo veku 8 a pol roka nevyžaduje neustálu prítomnosť matky. Súd prvej inštancie tiež poukázal na skutočnosť, že v prípade potreby poskytnutia podpory maloletému bude na jeho stretnutiach s otcom prítomný psychológ, ktorý dokáže otca usmerniť a poskytnúť odbornú pomoc aj dieťaťu. Matke uložil povinnosť zabezpečiť prítomnosť maloletého na stretnutí v stanovenom čase a riadne ho na styk pripraviť. Vzhľadom na neuskutočnenie viacerých stretnutí v minulosti z dôvodov na strane otca tohto zaviazal najneskôr tri dni pred konaním styku potvrdiť organizácii Linka detskej istoty, n.o. uskutočnenie stretnutia s tým, že v opačnom prípade matka nebude povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého. Z dôvodu geografickej vzdialenosti a finančne nákladných osobných stretnutí upravil kontakt otca s maloletým aj formou video - hovoru Skype v presne vymedzenom rozsahu každý nepárny kalendárny týždeň v sobotu v čase od 09.00 hod. do 09.10 hod. stredoeurópskeho času, bez prítomnosti matky. V tejto súvislosti nepokladal za relevantné argumenty matky, ktorá s uvedenou formou komunikácie nesúhlasila pre narušenie jej súkromia, resp. z dôvodu, že maloletý nemá mobilný telefón. Mal za to, že matka má možnosť sprostredkovať dieťaťu spojenie s otcom, keďže hovory otca s maloletým už v minulosti riadne prebiehali. Rozhovor otca s maloletým po dobu 10 minút považoval za primeraný veku dieťaťa s tým, že prítomnosť matky pri ňom nie je potrebná. Zároveň súd prvej inštancie zamietol návrh matky v časti o určenie zákazu vycestovať s maloletým z územia Slovenskej republiky bez jej súhlasu otcovi, keď s poukazom na zverenie dieťaťa matke, úpravu styku v organizácii Linka detskej istoty, n.o. za prítomnosti tretej osoby a skutočnosť, že žiadne konanie otca nenasvedčuje jeho úmyslu odviezť maloletého z územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky, nevyhodnotil ako opodstatnené uloženie zákazu vycestovania len z dôvodu, že otec je cudzím štátnym príslušníkom. Nevykonal ani matkou navrhnuté znalecké dokazovanie, keď ho nepovažoval za dôvodné a hospodárne, pretože spornou medzi rodičmi bola len otázka prítomnosti matky pri stretnutiach otca s maloletým a v priebehu konania zrušil uznesenie, ktorým nariadil znalecké dokazovanie.

4. Vo vzťahu k úprave výživného súd prvej inštancie konštatoval, že matka požadovala určiť výživné na maloletého vo výške 150 eur mesačne od podania návrhu a otec vo výške 100 eur mesačne. V priebehu konania otec súhlasil s výživným vo výške 150 eur, avšak nestotožnil sa s jeho spätným určením. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prvej inštancie prihliadal na rozsah vyživovacej povinnosti oboch rodičov podľa zásady úmernosti ich životnej úrovne, životnej úrovne dieťaťa a jeho práva podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vyhodnotiac všetky skutkové okolnosti a listinné dôkazy, vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj zo zásady potencionality, prihliadnuc na odôvodnené potreby 8 a pol ročného dieťaťa, dospel k záveru, že v reálnych možnostiach a schopnostiach otca je platenie výživného vo výške 150 eur. Zistil, že náklady otca nezodpovedajú ním deklarovanému nulovému príjmu. Aj keď zohľadnil, že pracovný pomer otca bol ukončený z dôvodu nadbytočnosti a v istom prechodnom období mal otec problém sa zamestnať, nemohol už prihliadnuť na skutočnosť, že otec od roku 2013 stagnuje, svoju situáciu v pracovnom živote nijako nerieši, 6 rokov sa oficiálne nezamestnal a nevykazoval žiadny trvalý príjem z pracovnej činnosti. Pokladal za ťažko uveriteľné tvrdenie otca, že od skončenia jeho pracovného pomeru v roku 2013 sa mu celá rodina skladá na všetky náklady, hradí mu cesty na územie Slovenskej republiky aj náklady na právne zastúpenie, ktoré otec v roku 2015 vyčíslił na cca 9.700 eur. Zdôraznil, že aktuálne dosahovaný príjem v čase vyhlásenia rozsudku je len jedným z kritérií pre určovanie výživného a do úvahy je potrebné brať aj možnosti a schopnosti povinného rodiča. Poukázal na to, že otec je vysokoškolsky vzdelaný človek, nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť ani zdravotné problémy obmedzujúce jeho pracovnú schopnosť, a teda je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Uviedol, že v čase pôvodného zamestnania otec dosahoval najprv príjem 2.500 eur, neskôr počas spolužitia s matkou asi 1 200 eur a v súčasnosti otec deklaruje príjem z prenájmu nehnuteľnosti v jeho výlučnom vlastníctve s tým, že so všetkými nákladmi mu pomáha partnerka. Súd prvej inštancie podotkol, že ak by sa stotožnil s tvrdeniami otca o úhrade jeho nákladov jeho partnerkou a rodinnými príslušníkmi, otec má možnosť prispievať na výživu syna vo výške 150 eur mesačne práve z príjmu z prenájmu nehnuteľnosti. Napriek tomu, že náklady maloletého odôvodňovali presiahnutie návrhu matky na určenie vyššieho výživného, výživné určil na spodnej hranici vo výške 150 eur mesačne, zohľadniac, že otec má náklady na cestovanie za maloletým, na ktorých sa matka nepodieľa. Výživné určil v rovnakej výške za celé obdobie od podania návrhu matkou, keďže mesačné náklady maloletého boli za toto obdobie porovnateľné a nebol daný dôvod na určenie vyššieho výživného nástupom dieťaťa do prvého ročníka základnej školy. Výživné priznal odo dňa podania návrhu matkou, t.j. od 30.09.2013. S poukazom na uvedené otcovi vzniklo od 30.09.2013 do 30.04.2019 zročné výživné na maloletého vo výške 10.055 eur,

príčom podľa zhodného tvrdenia rodičov otec v rozhodnom období zaplatil výživné v celkovej výške 6.400 eur. Do zaplateného výživného nezapočítal občasnú darčeky otca k sviatkom maloletého ani platby, ktoré boli poukazované maloletému ako darčeky od príbuzných zo strany otca, majú za to, že uvedené platby nie sú platbami výživného. Po odpočítaní doposiaľ zaplateného výživného vyčíslil zročné výživné na sumu 3.655 eur, ktorú otcovi umožnil uhradiť v mesačných splátkach vo výške 100 eur spolu s bežným výživným, počnúc mesiacom jún 2019, keď mal za to, že vzhľadom na súčasné príjmy, výdavky a majetkové pomery otca, ako i sumu zročného výživného by jej jednorazovým zaplatením mohlo dôjsť k neúmernému finančnému zaťaženiu otca.

5. Pokiaľ ide o konanie v časti týkajúcej sa nariadenia výchovného opatrenia obidvom rodičom, ktoré bolo začaté z úradnej povinnosti, súd prvej inštancie vzhľadom na skutočnosť, že spornou medzi rodičmi sa zostala len otázka prítomnosti matky pri stretnutiach otca s maloletým, ako aj s ohľadom na možné problémy pri realizácii výchovného opatrenia z dôvodu geografickej vzdialenosti rodičov, výchovné opatrenie nenariadil.

6. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“).

7. Proti výrokom III., IV., V., VI. a VII. podal v zákonnej lehote odvolanie otec namietajúc, že neboli splnené procesné podmienky, súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, f/, g/, h/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok; ďalej „C.s.p.“). Súdu prvej inštancie vytkol, že nezohľadnil medzinárodnoprávnu ochranu detí a nevysporiadal sa so všetkými podstatnými vyjadreniami účastníkov. Mal za to, že napadnuté rozhodnutie neobsahuje presne zistený skutkový stav veci, je v rozpore so záujmami maloletého a negarantuje jeho práva tak, ako sú zakotvené v medzinárodných dohovoroch, ktoré Slovenská republika ratifikovala (čl. 5 Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, čl. 3.1, čl. 8.1, čl. 9.3, čl. 10.2, čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 14 Európskej charty práv dieťaťa, čl. 24.3 Charty základných práv Európskej únie). Obmedzenie jeho styku s maloletým na prostredie organizácie Linka detskej istoty, n.o. považoval za bezdôvodné. Upozornil, že jeho predchádzajúce stretnutia s maloletým v Unicefe boli diskriminačné, keď nemal španielskeho tlmočníka (pridelenie tlmočníka bolo dohodnuté v zmluve, ktorú otec podpísal s Unicefom), ktorý by ho informoval o dlhých rozhovoroch medzi matkou s členmi Unicefu, a s vlastným dieťaťom musel komunikovať v prítomnosti dvoch cudzincov. Stretnutia na danom mieste a za prítomnosti matky boli podľa jeho názoru pre maloletého škodlivé. Poprel, že by nechcel chodiť na stretnutia s maloletým, avšak uprednostnil záujem dieťaťa pred svojím právom navštíviť ho práve preto, že myslel na maloletého a nechcel ho vystavovať tlaku. Poukázal na správy o priebehu jeho posledných stretnutí s maloletým, ktoré jasne demonštrujú ich vynikajúce vzťahy. Maloletý je nielen Slovákom, ale je aj Španielom a jeho detstvo bolo strávené v Španielsku, pričom uložené opatrenia sťažujú právo maloletého na prirodzenú interakciu s jeho rodinou v Španielsku, ktoré mal súd chrániť, pričom priamy kontakt s rodinou by maloletému pomohol urýchliť zotavenie a zlepšenie jeho znalosti španielskeho jazyka, keď jeho stará matka a iní rodinní príslušníci nepoznajú žiadny iný než španielsky jazyk. Bol toho názoru, že jeho komunikácia s maloletým prostredníctvom Skype iba na 10 minút je absolútne nedostatočná na vytváranie väzieb medzi nimi. Zároveň namietal, že súd prvej inštancie neprihliadol na obsah matkou predloženej dohody, ktorú rodičia uzatvorili dňa 27.06. 2013 v La Coruni a obaja sa na ňu v konaní odvolávali, v čoho dôsledku náležite nezistil skutkové okolnosti a následne vec nesprávne právne posúdil. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že ho oprávni stretávať sa s maloletým počas jarných školských prázdnin, počas vianočných sviatkov od 22. do 31. 12. v párných rokoch a od 01. do 08.01 v nepárných rokoch, počas letných prázdnin od 01. do 31.07. v párných rokoch a od 01. do 30. 08. v nepárných rokoch s tým, že stretnutia s maloletým sa uskutočnia v Španielskom kráľovstve a bez prítomnosti matky, otec si vyzdvihne dieťa v Bratislave a aj ho prinesie do Bratislavy v mieste jeho pobytu, a cestovné náklady s tým spojené budú znášať obaja rodičia vo výške 50%; matke uloží povinnosť informovať otca o zdravotnom stave maloletého

prostredníctvom emailu jedenkrát do mesiaca, t.j. najneskôr posledný deň kalendárneho mesiaca zaslať naskenované lekárske správy z aktuálnych vyšetrení maloletého, informovať ho o celkovom prospechu maloletého písomne emailom tak, aby bolo zrejmé ako sa mu darí v škôlke/škole, s kým sa kamaráti, čo ho trápi, prípadne čo mu chýba, informovať ho, ak maloletý opustí územie Slovenskej republiky a poskytnúť akýkoľvek kontakt elektronický alebo telefonický, kde bude môcť otec zastihnúť maloletého v čase od 09.00 hod. do 20.00 hod. od pondelka do piatka a v čase od 09.00 hod. do 21.00 hod. v sobotu a v nedeľu, aby tak bol zabezpečený aktívny komunikačný kanál otca s maloletým; otca oprávni stýkať sa s maloletým na území Slovenskej republiky raz do mesiaca s tým, že svoj príchod a odchod otec avizuje matke mesiac vopred, podľa kúpenej letenky, návštevy sa uskutočnia vždy cez víkend vrátane noci, keď matka odovzdá maloletého otcovi v piatok o 16.00 hod. na adrese Krajná 7, Bratislava a na tomto mieste ho po uplynutí času styku so synom odovzdá matke vždy v nedeľu o 18.00 hod. s tým, že matka bude povinná maloletého na styk riadne pripraviť, a ak toto právo otec nebude môcť v danom mesiaci realizovať, je povinný o tom informovať matku vždy 3 dni vopred a v prípade, že otec oznámi matke termín stretnutia, má právo v lehote 5 dní tento termín zmeniť z dôvodu vážnej a nepredvídateľnej udalosti, ktorú je povinný náležite odôvodniť; otca oprávni komunikovať s maloletým prostredníctvom web kamery a aplikácie Skype dvakrát každý týždeň v stredu od 16.30 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 16.30 hod. do 17.00 hod., matke uloží povinnosť zabezpečiť pripojenie maloletého na aplikáciu Skype a otcovi uloží povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 30.09.2013.

8. Proti výrokom II., III. a IX. rozhodnutia podala v zákonnej lehote odvolanie matka namietajúc, že súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. e/, f/ a h/ C.s.p.). Mala za to, že rozhodnutie o styku otca s maloletým bez jej prítomnosti je diskriminačné, keď iné osoby takýto zákaz nemajú, pričom ad absurdum spomenula prípad, že by otec súhlasil s jej prítomnosťou alebo by jej prítomnosť bola nevyhnutná (zhoršený zdravotný stav alebo úraz maloletého). Trvala na tom, že jej účasť na daných stretnutiach je potrebná a nevyhnutná, a to vzhľadom na psychický stav otca, jeho suicidiálne sklony, jeho komunikáciu a správanie (vrátane incidentov s pracovníkmi organizácie Linka detskej istoty, n.o.), podávanie nedôvodných trestných oznámení na ňu, vyhrážanie sa podaním trestných oznámení na pracovníkov organizácie Linka detskej istoty, n.o., demonštráciu dokladov, ktoré má otec k dispozícii (španielsky preukaz totožnosti maloletého), rozporné tvrdenia otca ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému a neustále zmeny jeho návrhu v predmetnej veci. Vyjadřila sa, že nežiadala o časové obmedzenie stretávania sa otca s maloletým, ale iba o možnosť byť pri ich stretnutiach prítomná. Tvrdila, že do priebehu ich doterajších stretnutí nezasahovala, iba vytvárala psychickú pohodu pre maloletého. S poukazom na predchádzajúce vyjadrenia otca znevažujúce súdy Slovenskej republiky prejavila pochybnosť, či tento bude rešpektovať rozhodnutie v predmetnej veci. Uviedla, že posledné stretnutie otca s maloletým po pojednávaní dňa 24.04.2019 prebehlo pokojne aj za jej prítomnosti s tým, že maloletý následne vyjadril nesúhlas so snahou otca o priebeh stretnutia bez jej prítomnosti. Zdôraznila tiež, že psychologička S.. B. E., S.. vo svojom odbornom vyjadrení zo dňa 17.04.2019 odporučila styk maloletého s otcom za prítomnosti matky. Zároveň zotrvala na svojom návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania, keď je potrebné zistiť, či by v prípade stretávania sa maloletého s otcom nedošlo u dieťaťa k ujme a či je dôvodné, aby sa stretávali bez jej prítomnosti. Poukázala pritom na ňou predložené dôkazy, najmä emailovú komunikáciu, opis skutočností, správy psychológov a správy o zdravotnom stave otca. Namietala, že súd prvej inštancie na pojednávaní, na ktorom vyhlásil napadnutý rozsudok, uviedol ako dôvod zamietnutia jej návrhu na nariadenie znaleckého dokazovania skutočnosť, že sa odvolala voči predchádzajúcemu uzneseniu o povinnosti zložiť preddavok, čo považovala za upieranie procesných práv, pričom § 49 ods. 2 C.m.p. neustanovuje súdu povinnosť žiadať od účastníkov preddavok. Súčasne mala za to, že zmenou názoru otca v odvolaní stratila relevanciu aj argumentácia súdu prvej inštancie, že obaja rodičia súhlasili so stretávaním sa otca s maloletým v priestoroch organizácie Linka detskej istoty, n.o. Za plne dôvodný matka považovala aj svoj návrh na zákaz vycestovania maloletého mimo územie Slovenskej republiky bez jej súhlasu. Aj keď si uvedomuje, že na stretnutiach otca s maloletým je zabezpečená prítomnosť tretej osoby a že existuje rozhodnutie o zverení maloletého do jej starostlivosti, za problematický považovala výklad rozhodnutia a otvorenosť hraníc. Otec navyše počas celého konania opakovane poukazuje na španielske štátne občianstvo maloletého a iba neochotne prichádza na stretnutia s maloletým na Slovensko, čo podľa názoru matky potvrdzuje jeho záujem mať maloletého pri sebe v Španielsku, a to za každú cenu, t.j. aj za cenu únosu. V tejto súvislosti upozornila na vyjadrenia

otca, predloženú emailovú komunikáciu, iniciovanie trestného konania voči nej na území Slovenska aj v Španielsku a návratového konania otcom (návrh bol zamietnutý uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27.6.2014, č.k. 1P/75/2014- 279) či opakované tvrdenia otca o jeho psychickom stave a liečení. Vo vzťahu k zastupovaniu maloletého a správe jeho majetku si matka bola vedomá existencie ustálenej súdnej praxe a skutočnosti, že otec nie je pozbavený rodičovských práv. Poukázala však na reálny stav, keď vzhľadom na stretnutia otca s maloletým v príslušnej organizácii prakticky nevznikne situácia, v rámci ktorej bude otec môcť v bežných veciach zastupovať a spravovať majetok maloletého. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti tak, že otca oprávni stretávať sa s maloletým v zariadení Linka detskej istoty, n.o., Kollárovo námestie 2950/20, Bratislava, a to každý prvý kalendárny týždeň v párnom kalendárnom mesiaci, vždy v sobotu od 14.00 hod. do 16.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. s tým, že stretnutia sa budú realizovať za prítomnosti psychológa a vždy za prítomnosti matky; právo zastupovať a spravovať majetok maloletého prizná iba matke a otcovi zakáže vycestovať s maloletým mimo územia Slovenskej republiky bez predchádzajúceho písomného súhlasu matky; alternatívne rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

9. Matka v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca poukázala na skutočnosť, že z odvolania otca nie je zrejmé, z ktorého zákonného dôvodu podáva odvolanie, pričom uvedenie všetkých zákonných dôvodov nie je možné vzhľadom na to, že niektoré z nich sa svojou povahou navzájom vylučujú. Mala za to, že v predmetnej veci boli splnené všetky podmienky a práva rodičov stanovené medzinárodnými dohovormi. Odkaz otca na Haagsky dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí podľa jej názoru len potvrdzuje skutočnosť, že podľa názoru otca z jej strany došlo k únosu maloletého, a teda sú namieste jej obavy, že sa otec bude snažiť o premiestnenie maloletého do Španielska. Upozornila, že otec na posledných pojednávaniach pred súdom prvej inštancie jednoznačne súhlasil s realizáciou svojich stretnutí s maloletým na pôde organizácie Linka detskej istoty, n.o., čo preukazujú zvukové nahrávky, resp. zápisnice z daných pojednávanií. Poprela, že by otcovi bránila v stretávaní sa s maloletým, keď bola naopak ústretová pri zmenách a úpravách termínov, ako aj pri navrhovaných stretnutiach, a sama navrhla úpravu styku otca s maloletým neodkladným opatrením. Tvrdila, že samotný otec sa na základe vlastného rozhodnutia na stretnutiach s maloletým nezúčastňoval a ospravedlňoval svoju neúčast, pričom aj v prípade jeho účasti mu prekážali iné osoby, neprítomnosť tlmočníka, zamestnanci organizácie Linka detskej istoty, n.o., jej prítomnosť, prípadne iné veci. Pokiaľ sa otec vyjadril, že nechcel maloletého vystavovať tlaku na stretnutiach, podľa názoru matky tento tlak spôsobil samotný otec. Poukázala na skutočnosť, že v zmysle dohody o asistovaných kontaktoch zo dňa 2.8.2014 UNICEF v prípade potreby po dohode s rodičmi o spôsobe úhrady zabezpečí tlmočenie, pričom otec podľa jej vedomosti zabezpečenie tlmočenia na predmetných stretnutiach nepožadoval, pričom na pôde organizácie Linka detskej istoty, n.o. boli k dispozícii zamestnanci, ktorí otcovi pomáhali s komunikáciou s maloletým a boli schopní s otcom komunikovať minimálne v anglickom jazyku. Správy organizácie Linka detskej istoty, n.o. z posledných stretnutí podľa jej mienky v žiadnom prípade nepotvrdzujú vynikajúce vzťahy otca s maloletým, keď otec v prvom rade riešil otázku jej prítomnosti v miestnosti, čo konzultoval so svojou právnou zástupkyňou, namiesto toho, aby využil vyhradený čas na kontakt s maloletým. Podotkla, že samotný otec zrušil svoje skypeové hovory s maloletým. Neakceptovala tiež návrh otca na jeho stretávanie sa s maloletým v Španielsku, a to aj z dôvodu stavu, keď otec nevytvoril, ba dokonca zanedbal svoje väzby s maloletým a nevyužil možnosť kontaktu jeho samotného a jeho rodiny v Španielsku s maloletým, hoci aj cez Skype. Tvrdenia otca o ich rodičovskej dohode označila za účelové, keď samotný otec v konaní o návrat dieťaťa predmetnú dohodu spochybňoval a až po rozhodnutí v danom konaní zmenil názor a trval na uzatvorení dohody, avšak vždy v zmenenej podobe oproti prvej dohode zo dňa 27.06.2013, ktorej schválenie pred španielskym súdom otec v septembri 2013 odmietol. Za nepochopiteľnú matka pokladala požiadavku otca, aby uhrádzala polovicu cestovných nákladov súvisiacich so stykom otca s maloletým za súčasného zníženia výživného na sumu 100 eur, v čoho dôsledku by vlastne sama vynakladala sumu predstavujúcu otcom uhradené výživné na tieto cestovné náklady. Zdôraznila pritom, že otec na pojednávaní v predmetnej veci súhlasil s výživným vo výške 150 eur. Otcom navrhovaný spôsob informovania o zdravotnom stave maloletého podľa jej názoru len poukazuje na jeho neprimerané zameranie sa na sledovanie svojho zdravotného stavu, ako aj zdravotného stavu maloletého, pričom maloletý nemá žiadne zdravotné problémy. Otcom požadovaný elektronický alebo telefonický kontakt s maloletým považovala za absolútne nedôvodný, neprimeraný a nezohľadňujúci súkromie maloletého, jeho školské povinnosti ani záujmové činnosti. Súčasne mala za to, že prevažná časť odvolacieho návrhu otca je nevykonateľná.

10. Otec v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky uviedol, že tvrdenia matky o diskriminačnej povahe úpravy jeho styku s maloletým bez jej prítomnosti nemajú právnu relevanciu podľa Zákona o rodine ani medzinárodnoprávnymi noriem. Podotkol, že jeho zdravotný a psychický stav je úplne v poriadku a vyjadrovanie sa matky v tomto smere je nevhodné a neprimerané. Mal za to, že všetky argumenty obsiahnuté vo vyjadrení matky boli v konaní prejednané a súd prvej inštancie sa nimi riadne zaoberal. Bol toho názoru, že jeho nepriaznivá finančná situácia nemôže byť dôvodom na to, aby bolo jeho právo na styk s maloletým stanovené iba na každý tretí mesiac. Zistený skutkový stav podľa jeho mienky jednoznačne preukazuje, že jeho stretnutia s maloletým bez prítomnosti matky sú bezproblémové. Poukázal na vek maloletého, ktorý bude mať 9 rokov, a teda jeho rozumovej aj vôľovej vyspelosti už zodpovedá primeraný spôsob myslenia a ich styk sa môže realizovať samostatne bez matky. Vyjadril sa, že na svojom poslednom stretnutí s maloletým dňa 24.04.2019 riešil prítomnosť matky s právnym zástupcom iba preto, že jej prítomnosť neočakával a potreboval vysvetlenie právnej stránky veci. Spochybnil tiež tvrdenie matky o tom, že maloletý po danom stretnutí sám vyjadril nesúhlas so stretnutiami bez jej prítomnosti. V tejto súvislosti vyslovil dôvodnú obavu, že matka môže maloletému podsúvať svoje pocity, nesúhlasil s tým, že by z odborného vyjadrenia S. B. E., PhD. zo dňa 17.04.2019 vyplývalo odporúčenie styku za prítomnosti matky a žiadal, aby odvolací súd na dané odborné vyjadrenie neprihliadal, keďže nesúvisí s predmetom tohto konania. Vo vzťahu k návrhu matky na vykonanie znaleckého dokazovania upozornil na koncentračnú zásadu, v zmysle ktorej v konaní nemožno opakovane predkladať tie isté návrhy na vykonanie dokazovania, obzvlášť, keď sa pôvodný návrh na vykonanie znaleckého dokazovania neuskutočnil aj z dôvodov na strane matky, ktorá sa odvolala proti uzneseniu o ustanovení znalca a odmietla uhradiť preddavok. V dôsledku zbytočných prieťahov v konaní maloletý podľa mienky otca stratil možnosť rozvíjať citovú väzbu s ním v tom najdôležitejšom veku. V tomto kontexte sa mu znalecké dokazovanie javilo ako zbytočné. Odmietol, že by mal záujem odviesť maloletého mimo územia Slovenskej republiky, pričom ani svojim správaním nedal matke dôvod, aby mohla mať o tejto skutočnosti pochybnosť. Matka napriek údajnému akceptovaniu judikatúry v otázke zastupovania dieťaťa a spravovania jeho majetku žiada, aby mohla výlučne sama maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok, avšak túto žiadosť nijakým spôsobom neodôvodňuje. Záverom sa otec vyjadril, že odvolanie matky nemá z hľadiska ňou uvedených dôvodov žiadnu oporu v zistenom skutkovom stave ani v zákone.

11. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca žiadal, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

12. Okresná prokuratúra Bratislava II v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca poukázala na skutočnosť, že otec v podanom odvolaní uviedol osem odvolacích dôvodov, pričom ich nijakým spôsobom nešpecifikoval ani nekonkretizoval konanie súdu prvej inštancie, ktorým malo dôjsť k naplneniu odvolacích dôvodov. Pokiaľ ide o výšku výživného, resp. splatnosť zročného výživného, otec podal odvolanie aj voči týmto výrokom, avšak nijako ho neodôvodnil a jeho nespokojnosť možno vytušiť len z navrhovanej zmeny rozsudku. Súd prvej inštancie podľa názoru Okresnej prokuratúry Bratislava II dostačujúco a jasne odôvodnil skutočnosti, na základe ktorých dospel k napadnutému rozhodnutiu, ktoré je v najlepšom záujme maloletého. Vzhľadom na uvedené sa plne stotožnila s rozhodnutím súdu prvej inštancie a mala za to, že otec v odvolaní neuviedol žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé dané rozhodnutie zvrátiť. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

13. Okresná prokuratúra Bratislava II v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu matky poukázala na skutočnosť, že súd prvej inštancie nerozhodoval o obmedzení rodičovských práv a povinností otca v zmysle § 38 ods. 4 Zákona o rodine, na ktorý ani neboli splnené zákonné predpoklady, a preto nemohol rozhodnúť inak, ako je uvedené vo výroku II. rozsudku. Podotkla, že pozbavenie rodičovských práv je poslednou, najextrémnejšou možnosťou, ku ktorej je nutné pristúpiť len v krajných prípadoch, pokiaľ výkon rodičovských práv (nielen styku s deťmi) spôsobuje, prípadne môže spôsobiť maloletému dieťaťu vážnu ujmu na jeho právach. Navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil.

14. Matka vo svojom písomnom vyjadrení sa k vyjadreniam otca a Okresnej prokuratúry Bratislava II zotrvala na argumentoch uvedených v jej odvolaní a vyjadrení k odvolaniu otca. Poukázala na opodstatnenosť svojej prítomnosti na stretnutiach otca s maloletým, ako aj na dôvodnosť vykonania znaleckého dokazovania, a to v dôsledku radikálnej zmeny návrhu otca v ním podanom odvolaní. Uviedla, že otec vo svojom vyjadrení účelovo prekrúca a domýšľa si jej tvrdenia. Poprela, že by akokoľvek porušovala práva otca, keď tomuto naopak niekoľkokrát vyhovel nad rámec súdnych

rozhodnutí, sama žiadala o úpravu jeho stretávania sa s maloletým a nikdy im v stretnutiach nebránila. Odmietla, že by jej prítomnosť na stretnutiach otca s maloletým bola problematická, pričom v jej neprítomnosti sa neuskutočnilo ani jedno ich stretnutie (pri jednom z nich bola vo vedľajšej miestnosti). Mala za to, že ide len o pokus otca preniesť svoje neprimerané správanie sa na jeho stretnutiach s maloletým na ňu a jej prítomnosť. Tvrdenie otca o koncentrácii konania nemá oporu v zákone, keďže v predmetnej veci sa v zmysle § 34 C.m.p. koncentrácia konania neuplatňuje. Nesúhlasila tiež s tvrdením otca, že by podsúvala svojej názory maloletému, keď sa naopak sa snaží maloletého na stretnutiach s otcom motivovať, aby sa tieto plnili v súlade s nariadeným neodkladným opatrením.

15. Dňa 28.04.2021 matka doručila odvolaciemu súdu písomné podanie, v ktorom s poukazom na ukončenie realizácie všetkých asistovaných stretnutí organizáciou Linka detskej istoty, n.o. navrhla pre prípad, že by odvolací súd upravil styk otca s maloletým inak ako v podobnom zariadení, aby bolo ich stretávanie realizované za jej prítomnosti a zároveň za prítomnosti jej manžela. Svoj odvolací návrh v časti úpravy styku zmenila tak, že žiadala, aby bol otec oprávnený stretávať sa s maloletým počas prvého víkendu v mesiacoch marec, jún, september a december príslušného kalendárneho roka, a to v sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 12.00 hod. v mieste sídla organizácie vykonávajúcej asistovaný kontakt určenej súdom, vždy za prítomnosti matky s tým, že otec bude povinný písomne potvrdiť matke a príslušnej organizácii vykonávajúcej asistovaný kontakt účasť na stretnutí najneskôr 7 dní pred stanoveným termínom stretnutia a v prípade, že otec v uvedenom termíne nepotvrdí termín stretnutia, matka nebude povinná zabezpečiť prítomnosť maloletého; alternatívne bude otec oprávnený stretávať sa s maloletým počas prvého víkendu v mesiacoch marec, jún, september a december príslušného kalendárneho roka, a to v sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 10.00 hod. do 12.00 hod. na verejnom mieste v Bratislave, vždy za prítomnosti matky a manžela matky s tým, že otec bude povinný písomne potvrdiť matke účasť na stretnutí najneskôr 7 dní pred termínom stretnutia a matka bude povinná po potvrdení termínu otcom oznámiť miesto konania stretnutia najneskôr 3 dni pred termínom stretnutia s tým, že v prípade, ak otec matke nepotvrdí účasť na stretnutí, matka mu nebude povinná oznámiť miesto stretnutia ani zabezpečiť prítomnosť maloletého na stretnutí. Navrhovanú úpravu styku matka odôvodnila aktuálnym stavom, keď na základe nezáujmu otca dlhodobo k jeho stretávaniu s maloletým nedochádza, je medzi nimi evidentná jazyková bariéra, a teda je potrebná prítomnosť osoby ovládajúcej španielsky jazyk aj slovenský jazyk. Prítomnosť svojho manžela požadovala vzhľadom na to, že otec má zjavný problém so stretávaním sa s maloletým za akýchkoľvek podmienok a je dôvodné sa domnievať, že by mohlo z jeho strany dôjsť k snahe presadiť si svoju predstavu o premiestnení maloletého do Španielska. Zároveň poukázala na neprimerané reakcie otca na jeho predchádzajúcich stretnutiach s maloletým.

16. Linka detskej istoty, n.o. v podaní z 30.12.2019 oznámila, že ku dňu 31.12.2019 ukončuje svoju činnosť súvisiacu s realizovaním asistovaných stykov. V podaní uviedla, že otec sa s dieťaťom stretol v roku 2019 iba raz v mesiaci apríl, kedy bolo posledné pojednávanie súdu. Otec zväčša 2 dni pred termínom stretnutia zaslaním emailu oznámil, že sa súdom určené stretnutie so synom neuskutoční, a ako dôvod uvádzal napr. ekonomické dôvody, že maloletý nevie po španielsky a ani po anglicky a pod., po pojednávaní 2019 uvádzal aj iné dôvody, napr. že budú čakať kým sudca prijme posledné rozhodnutie o obnovení kontaktu so svojim synom so všetkými právnymi zárukami. Zariadenie malo v danom čase za zrejme, že daný vzťah otec- dieťa sa v takom dlhom časovom odstupe nemôže správne vyvíjať.

17. Matka v podaniach z 12.04.2021 a 19.04.2021 oznámila, že od vydania prvoinštančného rozhodnutia sa vďaka ústretovosti LDI uskutočnilo stretnutie otca s dieťaťom 04.01.2020 od 16.00 hod. do 17.00hod. v priestoroch LDI za prítomnosti p. E.. LDI poskytlo poslednýkrát bezpečný priestor na stretnutie, otca sprevádzala neznáma osoba, o ktorej prítomnosti nedal otec dopredu vedieť a ktorú pred realizáciou styku matke nepredstavil. Iné stretnutie, vrátane formy online sa neuskutočnilo, otec ani o stretnutie nežiadal a ani neoslovil matku prostredníctvom právneho zástupcu. Konštatovala, že i napriek súdному rozhodnutiu otec uhrádza výživné naďalej v sume 100 eur, a to v rôznych intervaloch. Postoj otca evokuje, že nemá záujem o stretávanie so synom, ak by sa malo, realizovať na území SR, rovnako je možné vycítiť aj pretrvávajúce postoj otca v súvislosti s únosom syna, keď v prípade platieb výživného uvádzal v referencii platby únos syna, otec namiesto toho aby realizoval stretnutie so synom a budoval s ním vzťah, volí absolútnu absenciu stretávania sa so synom, so synom nevytvára citové väzby a naopak ich likviduje. Matka trvala na tom, že v záujme dieťaťa je upraviť styk s otcom v prípade každej formy stretnutia, za prítomnosti matky a zároveň aj za prítomnosti jej manžela. Dôvodnosť

takejto úpravy vyplýva zo súčasného stavu, keďže na základe nezájmu otca dlhodobo k stretávaniu nedochádza, je evidentná jazyková bariéra a je potrebná prítomnosť osoby, ktorá ju dokáže preklenúť. Prítomnosť manžela je daná skutočnosťou, že otec má evidentne problém so stretávaním sa so synom za akýchkoľvek podmienok, je dôvodné sa domnievať, že by mohlo z jeho strany ísť o snahu presadiť si svoju predstavu o premiestnení syna naspäť do Španielska a neprímeranými reakciami otca pri predchádzajúcich stretnutiach .

18. Otec v písomných podaniach z 13.06.2021, 17.06.2021 uviedol, že vyše rok a pol mu nebolo zo strany súdu umožnené navštíviť svoje maloleté dieťa, konajúcemu súdu bolo zo strany Unicefu v roku 2019 oznámené, že ako orgán určený súdom nevie zabezpečovať stretnutia medzinárodného charakteru v zmysle právoplatného rozhodnutia s tým, že súd má určiť orgán, inštitúciu, kde budú prebiehať stretnutia s maloletým, čo sa nestalo. Jeho majetkové pomery sú nezmenené, momentálne je nezamestnaný a zmena nastala u neho v tom, že prestal prenajímať byt v jeho vlastníctve, nasťahoval sa do neho so svojou družkou, ktorá uhrádza všetky náklady s bytom. Byt nemohol ďalej prenajímať, lebo nemal všetky potrebné povolenia od mesta (bol tam problém s asanáciou a pod.). Tvrdenia matky sú nepravdivé, pravidelne sa zúčastňoval všetkých povolených stretnutí so synom, matka do súčasnosti nesúhlasila s tým, aby sa stretával so synom na akomkoľvek inom verejnom priestranstve bez jej prítomnosti. Nesúhlasí s realizáciou stretnutí v prítomnosti manžela matky, aj na poslednom stretnutí bol tento prítomný, čo nebolo prospešné pre rozvoj osobných a citových väzieb medzi ním a synom. Matka nezabezpečila, aby sa syn učil aktívne španielsky jazyk a ani Skype hovory a je zrejmé, že z týchto dôvodov s ním syn stráca citovú väzbu.

19. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65 a § 66 C.m.p.), s nariadením odvolacieho pojednávania, po prejednaní veci v neprítomnosti otca, ktorý neúčast' na odvolacom pojednávaní nariadenom na deň 14.09.2021 ospravedlnil a nepožiadala o jeho odročenie (pojednávania sa zúčastnil právny zástupca otca) a po doplnení dokazovania (§ 378 ods. 1, 385 ods. 1, 2 C.s.p., § 35, § 36, § 37 C.m.p.) vo vzťahu k výrokom napadnutých odvolaniami rodičov (t.j. všetkým výrokom okrem výroku I. a VIII.) dospel k nasledujúcim záverom .

20. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Ako prvoradá odvolací súd konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

22. Z obsahu spisu vyplýva, že v danom konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, začatom na návrh matky zo dňa 30.09.2013 (doplneným dňa 01.10.2013), súd prvej inštancie uznesením zo dňa 01.10.2013, č.k. 49P/174/2013-28, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 16.12.2013, č. k. 11CoP 570/2013-97 (právoplatným dňa 07.03.2014), bolo maloleté dieťa do rozhodnutia vo veci samej predbežne zverené do osobnej starostlivosti matky, styk otca so synom bol upravený na prvý víkend od soboty od 14.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 18.00 hod. vždy v prítomnosti matky. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 08.04.2014, č.k. 49P/174/2013-145 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.07.2014, č.k. 11CoP/262/2014-325 (právoplatným dňa 21.07.2014), bol zamietnutý návrh otca na zrušenie neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Bratislava II, č.k. 49P/174/2013-28, zo dňa 22.10.2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave, č.k. 11CoP/570/2013-97, zo dňa 16.12.2013, na úpravu stretávania sa s maloletým bez prítomnosti matky v každom mesiaci od prvej soboty od 16.00 hod. do druhej nedele do 10.00 hod. a na uloženie povinnosti matke umožniť otcovi video-rozhovor s maloletým cez Skype každý druhý deň v trvaní minimálne 1 hodinu a bez zbytočného odkladu informovať druhého rodiča o zdravotnom stave maloletého, o telesnom a duševnom vývoji maloletého, o aktivitách maloletého a o všetkých skutočnostiach, ktoré sa dajú objektívne považovať za relevantné ohľadne fyzického a duševného prosperovania maloletého. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 26.05.2014, č.k. 49P/174/2013-261, v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.07.2014, č.k. 11CoP/282/2014-325 bol upravený styk otca s maloletým počas prvého víkendu v mesiaci v sobotu od 14.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 18.00 hod. v mieste pracoviska UNICEF, Fialkové údolie č. 5, Bratislava za prítomnosti matky a povereného pracovníka UNICEF a zmenené uznesenia Okresného súdu Bratislava II z 22.10.2013, č.k. 49P 174/2013-28 v

spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave z 16.12.2013, č.k. 11CoP 570/2013-97 v časti týkajúcej sa miesta realizácie styku otca s maloletým. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 27.06.2014, č.k. 1P/75/2014- 279 (právoplatným dňa 28.07.2014) bol zamietnutý návrh otca o nariadenie návratu maloletého dieťaťa do krajiny obvyklého pobytu.

23. Kolízny opatrovník na pokyn odvolacieho súdu vykonal dňa 16.06.2021 pohovor s maloletým bez prítomnosti matky. V predloženej Správe z 16.06.2021 uviedol, že maloletý bol informovaný o priebehu konania a uviedol, že otca videl naposledy pred rokom a pol v Bratislave niekde v Starom alebo Novom meste, otec mu priniesol lego a ešte nejakú vec, volali s babkou Makukou, ale jej nerozumel, keďže nevie po španielsky, neučí a ani sa nechce učiť ten jazyk, je žiakom X.B. triedy na T. škole Z. XX, C. . Baví ho futbal, s mamou hráva ping-pong, s otcom na prázdniny nechce ísť, otec nevie po slovensky, raz prišiel s kamarátkou , ktorá mala google translator a cez aplikáciu si prekladali slová, s otcom si nevoláva vôbec , na Vianoce mu mama dáva čítať emaily od dedka, ktorý mu pravidelne cez Vianoce píše ako aj na narodeniny. Na Slovensku je už 8 rokov, do Španielska sa vrátiť nechce , je mu dobre s mamou doma, páči sa mu tu, je tu doma , má tu kamarátov a školu, andulky , babku, dedka aj krstného otca. V škole má angličtinu, ale nevie sa s ňou dorozumieť s otcom. Maloletý viac nechcel uviesť.

24. Vo vzťahu k majetkovým a zárobkovým pomerom oboch rodičov zistených súdom prvej inštancie, na ktoré súd prvej inštancie v čase svojho rozhodnutia prihladal a ktoré vyčerpávajúcím spôsobom uviedol v ods. 20 a 21 rozhodnutia, odvolací súd dopĺňa skutkové zistenia zistené dokazovaním doplneným v priebehu odvolacieho konania, vzťahujúce sa na obdobie po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie .

25. Z listinných dokladov doložených matkou vyplýva , že jej majetkové pomery sa v priebehu odvolacieho konania nezmenili. V spoločnosti W. G. G. k.s. dosiahla matka v roku 2019 priemerný netto príjem vo výške 1 419,33 eur, v roku 2020 1 360,27 eur a za obdobie od 1/2021 do 6/2021 vo výške 1 443,10 eur. V polovičnom úväzku v spol. O.-MG s.r.o. dosiahla v roku XXXX priemerný netto príjem vo výške 253 eur, v roku 2020 vo výške 250 eur a za obdobie 1/2021 do 7/2021 vo výške 278 eur.

26. Pokiaľ ide o náklady na maloletého a rozsah jeho potrieb matka uviedla, že náklady na maloletého sú aktuálne v podstate v rovnakej výške ako boli pri poslednom dokladovaní a tieto sa zvýšia od septembra 2021 o náklady vynaložené na prípravku dieťaťa na prijímačky na 8 ročné gymnázium (predpoklad 80 eur mesačne) a náklady na fixný zubný strojček. Výdavky na dieťa matka uviedla vo výške 492 eur mesačne pozostávajúce z nákladov na potraviny dieťaťa 170 eur, odev a obuv 75 eur, narodeninová oslava 85 eur, kozmetika, lekár , zubár, 25 eur, škola mimoškolské aktivity 137 eur. Matka ďalej uviedla, že vynakladá náklady vo výške 338 eur na úver na byt, 40 eur záloha elektrina, 4 eurá plyn, 133,45 eur poplatky súvisiace s užívaním bytu správcovi, 14,90 eur TV a internet, daň z nehnuteľnosti 8,40 eur, koncesionárske poplatky 4,64 eur.

27. Otec v písomnom podaní z 25.08.2021 uviedol, že jeho majetkové pomery sú nezmenené a je nezamestnaný. Z otcom doložených dokladov vyplýva, že k 31.12.2018 bol ukončený nájom bytu na B. de la B. XX, v La L., ktorého bol prenajímateľom (od 16.06.2018), Z dokladu Žiadosť o prácu z 16.06.2021 vyplýva, že na Úrade práce L. L. bola obnovená žiadosť otca o prácu s určením dátumu pre budúcu obnovu žiadosti 16.06.2021, otec mal výdavky s cestou do Bratislavy v januári 2020 vo výške 323 eur za ubytovanie a 546 eur na cestu, výdavky otca na elektrickú energiu predstavovali za rok 2020 sumu 441,79 eur, povinné zmluvné poistenie za rok 2020 sumu 511,52 eur a za rok 2021 sumu 138,54 eur, povinné zmluvné poistenie bývania za rok 2020 sumu 135,33 eur, daň z nehnuteľnosti za rok 2020 sumu 130,07 eur a 136,57 eur, daň z obehu auta za rok 2020 sumu 96,05 eur a za rok 2021 sumu 96,05 eur , výdavky do spoločenstva vlastníkov za rok 2020 sumu 366 eur a za 1/2021 do 6/2021 sumu 30,05 eur. Otec v predloženej prehľade uviedol za rok 2020 celkový príjem 4 200 eur (nájomné bývanie 350 eur mesačne) a celkové výdavky vo výške 5.167,36 eur.

28. V priebehu odvolacieho pojednávania obaja rodičia zotrvali na dôvodoch nimi podaného odvolania a odvolacích návrhoch. Matka v jeho priebehu doložila email zasielaný v decembri 2020 otcom maloletému v súvislosti s uverejnením článku v El Confidencial a odvysielaním reportáže o deťoch, ktoré boli zbavené jedného z rodičov. Pokiaľ ide o úpravu styku dieťaťa s otcom, zástupca kolízneho opatrovníka a Krajskej prokuratúry Bratislava navrhli rozšíriť kontakt otca s dieťaťom prostredníctvom aplikácie Skype na jednu hodinu každé dva týždne a ich osobný kontakt upraviť bez prítomnosti matky na pôde

akreditovaného subjektu, ktorý by si rodičia našli , resp. nezávislej tretej osoby , ktorá bude dieťaťu tlmočiť jazyk otca .

29. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môže sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

30. Podľa § 24 ods. 4 zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

31. Podľa § 25 ods. 2 zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvoze; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

32. Podľa § 28 ods. 1, 2 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa, b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

33. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

34. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine ,obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

35. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

36. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

37. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schválí ich dohodu o výške výživného.

38. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

39. Podľa § 75 ods. 2 Zákona o rodine, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

40. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie za dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú nato dôvody hodné osobitného zreteľa.

41. Za nedôvodné posúdil odvolací súd odvolanie matky proti výroku II. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie rozhodol, že zastupovať a spravovať majetok maloletého dieťaťa sú oprávnení obaja rodičia. V odvolaní matka poukázala na to, že v prípade určeného stretávania sa dieťaťa s otcom

realizovaného v príslušnej inštitúcii, nevzniká reálne situácia, v rámci ktorej otec môže v bežných veciach zastupovať a spravovať majetok maloletého. Odvolací súd zdôrazňuje, že aj za stavu, kedy bol maloletý výrokom I. zverený do osobnej starostlivosti matky (tento výrok nebol napadnutý odvolaním), rodičovské práva a povinnosti ako komplex zložiek podľa § 28 ods. 1 Zákona o rodine (t.j. vrátane zastupovania a spravovania majetku dieťaťa) patria obom rodičom, okrem výnimočných prípadov uvedených v § 28 ods. 3 Zákona o rodine. Obaja rodičia sú pri výkone rodičovských práv a povinností rovnoprávni, v bežných veciach môže rozhodovať každý z rodičov samostatne, v podstatných veciach sa musia dohodnúť a pokiaľ sa nedohodnú, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd (§ 35 Zákona o rodine). Je treba zdôrazniť, že k prelomeniu zásady, že rodičovské práva a povinnosti patria obom rodičom súčasne, môže dôjsť len výnimočne, a to ak jeden z rodičov nežije alebo nie je známy, ak jeden z rodičov nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu alebo ak bol pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností, resp. ak mu bol výkon týchto práv a povinností pozastavený, alebo ak bol vo výkone rodičovských práv a povinností obmedzený (v takom prípade v rozsahu takéhoto obmedzenia). V posudzovanom prípade je z vykonaného dokazovania jednoznačné, že ani jedna takáto situácia na strane otca nenastala (matka v takomto smere neprodukovala žiadne tvrdenia a dôkazy a skutočnosti odôvodňujúce zásah do výkonu rodičovských práv a povinností ani nevyplývali z vykonaného dokazovania). Uvedené znamená, že návrh matky v požadovanom smere bol (a aj naďalej je) právne bezzákladový. Na základe uvedeného odvolací súd výrok II. rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne a právne správny potvrdil.

42. Posudzujúc odvolania oboch rodičov proti výrokom III., IV. a V. upravujúcich formu a rozsah styku otca s maloletým dieťaťom, musel odvolací súd vo svojom rozhodnutí reagovať na zmenu týkajúcu sa ukončenia činnosti akreditovaného zariadenia (Linka detskej istoty, n.o., Kollárovo námestie 2950/20, Bratislava), na pôde ktorého sa mal podľa rozhodnutia súdu prvej inštancie osobný kontakt maloletého realizovať v neprítomnosti matky. Pokiaľ ide o styk otca s dieťaťom zdôrazňuje, že právo styku rodiča je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností vznikajúce aj v dôsledku ukončenia partnerského vzťahu rodičov maloletého dieťaťa za stavu, kedy rodičia nie sú schopní dospieť k zhode v otázke styku rodiča nevykonávajúceho faktickú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa. Základným pravidlom, z ktorého by sa malo vychádzať je, že každý z rodičov má zásadné právo tráviť s dieťaťom jeho voľný čas úplne rovnocenne, s primeraným zohľadnením konkrétnych okolností každého prípadu, veku, vývinových možností a potrieb, zdravotného stavu, citových väzieb a skutočností v akej miere a akým spôsobom obaja rodičia doposiaľ zabezpečovali starostlivosť o maloleté dieťa. Odvolací súd sa zhoduje s odvolacou argumentáciou otca o povinnosti súdu v prípade rozhodovania o pomeroch dieťaťa rešpektovať jeho práva upravené nielen vo vnútroštátnom predpise (Zákon o rodine), ale aj v medzinárodných dohovoroch, ktoré Slovenská republika ratifikovala (čl. 5 Haagskeho dohovoru o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí, čl. 3.1, čl. 8.1, čl. 9.3, čl. 10.2, čl. 16 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 14 Európskej charty práv dieťaťa, čl. 24.3 Charty základných práv Európskej únie). Je však treba zdôrazniť, že prioritnou a nosnou zásadou pri použití týchto vnútroštátnych, ako aj medzinárodných noriem, je rešpektovanie najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je nutné posudzovať individuálne a v kontexte zistených skutkových okolností konkrétneho posudzovaného prípadu.

43. V prejednávacom prípade z obsahu spisu vyplýva od začatia súdneho konania komplikovaný vzájomný vzťah rodičov, v dôsledku ktorého sa po súhlase otca s Rodičovskou dohodou o úprave práv a povinností k maloletému dieťaťu z 27.06.2013 (v ktorom sa rodičia o.i. zhodli, že matka a maloletý bude mať svoje bydlisko v Slovenskej republike) a odsťahovaní matky spoločne s dieťaťom na územie Slovenskej republiky, osobný kontakt otca so synom realizoval veľmi sporadicky. Je treba zdôrazniť, že aj napriek ingerencii súdov v súvislosti so zabezpečením možného kontaktu otca s maloletým formou nariaďovaných neodkladných (predbežných) opatrení a odbornej pomoci počas týchto stykov, poskytovanej určeným akreditovaným zariadením, je možné využívanie možnosti umožňovaného osobného kontaktu otca s maloletým za celé obdobie hodnotiť zo strany otca ako sporadické, v dôsledku čoho sa citový a emocionálny vzťah maloletého dieťaťa k otcovi logicky a pochopiteľne nemohol riadne vyvíjať. Odvolací súd (a ani žiaden iný súd) nemôže zodpovedne určiť jednoznačné dôvody smerujúce k tomuto stavu, a to aj v nadväznosti na vzájomne si rozporujúce tvrdenia rodičov, z vykonaného dokazovania sa však javí, že vyššiu mieru zodpovednosti na aktuálnom stave vzťahu maloletého dieťaťa s otcom nesie práve otec, ktorý nevyužíval štátnymi orgánmi mu poskytnuté možnosti (v roku 2015 otec realizoval styk s dieťaťom dňa 08.02. v dĺžke 1,5 hodiny, 23.04. v dĺžke pol hodiny, 18.06. v dĺžke 1 hodiny, v roku 2016 dňa 02.04. v dĺžke 3 hodiny, 03.04. sa po pol

hodine pre negatívne správanie sa dieťaťa musel styk ukončiť, v roku 2017 a 2018 otec nerealizoval s dieťaťom žiadne stretnutie, pričom 09.04.2017 bol otec na Slovensku prítomný a s dieťaťom sa stretla iba širšia rodina otca, v roku 2019 sa realizoval styk otca 23.01. a 24.04. v dĺžke jednej hodiny a naposledy 04.01.2020 v dĺžke jednej hodiny) a ktorý na základe vlastného rozhodnutia v roku 2014, kedy malo dieťa necelé štyri roky, plne rezignoval na možnosť komunikácie s dieťaťom cez Skype (z dôvodu, že „videl,, v pozadí matku).

Aj keď v čase posledného realizovaného styku otca s maloletým (04.01.2020) súdom určené akreditované zariadenie ukončilo činnosť asistovaného styku, pre odvolací súd je v nadväznosti na argumentáciu otca produkovanú v odvolacom konaní o neumožnení mu zo strany súdu navštíviť svoje maloleté dieťa, nepochopiteľný nečinný postoj otca k možnému kontaktu so synom, keď otec (ktorý je v konaní zastúpený právnym zástupcom) nevykonal možné okamžité právne kroky smerujúce ku realizovaniu kontaktu s dieťaťom a za obdobie po 04.01.2020 osobne a ani cestou právneho zástupcu nežiadal matku o styk s dieťaťom (osobný, resp. prostredníctvom aplikácie Skype). Je treba zdôrazniť, že dôsledkom správania sa otca v uvedenom smere je pochybnosť o jeho rodičovských kompetenciách (kedy je rodič povinný nadradiť záujem maloletého dieťaťa aj nad svoj záujem) a úprimnom záujme o maloletého, a to aj za situácie, kedy aj matka maloletého nepostupovala v zmysle dohody rodičov a pre odvolací súd úplne nepochopiteľne nezabezpečila, aby dieťa aspoň základnou formou potrebnou pre bežné porozumenie si s otcom, ovládalo jazyk svojho otca .

44. Vychádzajúc z uvedeného, pri zohľadnení aktuálneho veku maloletého dieťaťa, blížiaceho sa k obdobiu dospievania, nevytvoreniu si prirodzeného citového vzťahu k otcovi a nutnosti jeho postupného vytvárania, najlepšieho záujmu dieťaťa, využívania doposiaľ poskytnutých možností otcom na styk so synom a nenaplnenia účelu dlhoročne poskytovaného asistovaného styku otca s maloletým, odvolací súd podľa § 388 C.s.p. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., IV. a V. zmenil tak, že styk otca s maloletým dieťaťom upravil na každý prvý kalendárny týždeň v párnom kalendárnom mesiaci, vždy sobotu od 13.00 hod. do 18.00 hod. a v nedeľu od 13.00 hod. do 18.00 hod. v prítomnosti matky s tým, že miestom prevzatia a odovzdania maloletého bude bydlisko matky. Súčasne matke uložil povinnosť maloleté dieťa na styk s otcom riadne pripraviť a umožniť otcovi nerušený priebeh styku s maloletým dieťaťom. Pri tejto úvahe zohľadnil, že u takmer 11 ročného dieťaťa je už neúčelné trvať na asistovanom styku na pôde iného akreditovaného zariadenia, na strane druhej mal (aj napriek v konaní zisteným nezhodám rodičov) a s poukazom na doterajšiu intenzitu stretávania sa otca so synom, na objektívne existujúcu jazykovú bariéru medzi otcom a synom, na želanie maloletého realizovať kontakt s otcom v prítomnosti matky (odvolací súd vychádzal z tvrdenia matky uvedeného na pojednávaní 14.09.2021, keďže v priebehu pohovoru z 16.06.2021 pred kolíznym opatrovníkom sa k tejto otázke súdu maloletý nevyjadril), stretávanie sa otca s maloletým upravil za prítomnosti matky. Konštatuje, že obaja rodičia sú dospelí ľudia, ktorí majú ísť svojmu spoločnému synovi vzorom a ktorí sú povinní na čas styku otca s maloletým neprihliadať na vzájomné konflikty a svoje vzájomné správanie sa prispôbiť potrebám dieťaťa, v ktorého záujme je vytvoriť si s otcom citový vzťah a tento následne budovať. Skutočnosť, že styk maloletého s otcom je možné realizovať v aktuálnom čase v prítomnosti matky je možné vyvodiť z priebehu naposledy realizovaného styku otca s maloletým dňa 04.01.2020, ktorého sa okrem matky zúčastnili aj partneri oboch rodičov. K uloženiu povinnosti otcovi najneskôr sedem dní pred začiatkom styku písomne matke potvrdiť uskutočnenie stretnutia s následkom nespĺnenia si povinnosti odvolací súd pristúpil na základe intenzity v minulosti realizovaného styku a správania sa otca, ktorý termín stretnutia, na ktorý sa dostaví oznamoval tesne pred jeho začatím (aj napriek tomu, že letenky musel mať kúpené vopred). Odvolací súd v konaní nezistil opodstatnené a vážne dôvody, pre ktoré by sa mal styk otca s maloletým v prítomnosti matky realizovať aj v prítomnosti manžela matky. Podotýka však, že súdna úprava nevyklučuje aj inú formu a rozsah realizácie styku otca s dieťaťom, na ktorých sa rodičia dokážu dohodnúť, ktorá by bola pre nich prijateľná a najmä, bola v záujme maloletého dieťaťa.

45. Vo výroku tohto rozhodnutia súd predĺžil dobu komunikácie otca s maloletým prostredníctvom videohovoru komunikačnej aplikácie Skype v každom nepárnom kalendárnom týždni v sobotu v čase od 09.00 hod. do 09.30 hod. stredoeurópskeho času, bez prítomnosti matky, so súčasným uložením povinnosti matke zabezpečiť pripojenie maloletého dieťaťa na komunikačnú aplikáciu Skype. Má za to, že maloletý s prihliadnutím na vek a bežnú technickú zdatnosť detí v porovnateľnom veku (ovplyvnenú aj realizovaním prezenčnej výučby na základných školách počas opatrení súvisiacich s pandemiou COVID) dokáže realizovať takýto spôsob stretávania sa s otcom a jeho školská znalosť angličtiny (ktorou hovorí aj otec) v súčasnosti postačuje na takýto spôsob kontaktu bez prítomnosti otca. Je len na úvahe otca, či a akým spôsobom bude využívať takto určený priestor na styk so synom.

46. Pokiaľ ide o odvolanie otca proti výrokom VI. a VII., v ktorých súd prvej inštancie v súlade s návrhom matky zaviazal otca prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 150 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 30.09.2013 a určil zročné výživné na maloletého za obdobie od 30.09.2013 do 30.04.2019 vo výške 3 655 eur, ktoré otcovi povolil splácať v mesačných splátkach po 100 eur spolu s bežným výživným pod stratou výhody splátok k rukám matky, počínajúc mesiacom jún 2019, treba ako prvoradá zdôrazniť, že v odvolaní otca a ani v ďalšom priebehu odvolacieho konania otec nekonkretizoval dôvody, pre ktoré žiadal v odvolacom návrhu uložiť mu povinnosť prispievať na výživu maloletého výživným vo výške 100 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 30.09.2013. Keďže z obsahu odvolania otca vzťahujúceho sa k týmto výrokom vyplýva, že otec namieta výlučne výšku určeného výživného (obdobie vyživovacej povinnosti nebolo otcom napadnuté) a odvolací súd v tejto veci, o ktorej je možné začať konanie aj bez návrhu (§ 66, § 23, § 111 a nasl. C.m.p.) nie je viazaný odvolacími dôvodmi, pristúpil k prejednaní aj tejto časti odvolania otca .

47. Podľa § 387 ods.2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

48. Odvolací súd konštatuje, že sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi týkajúcimi sa výrokov VI. a VII. rozsudku prvoinštančného súdu, ktorými vyhovel návrhu matky na určenie vyživovacej povinnosti otca na maloletého na sumu 150 eur mesačne od 30.9.2013 (t.j. od podania návrhu) a následne určil aj zročné výživné za obdobie od 30.09.2013 do 30.04.2019 v celkovej výške 3.655 eur , ktoré otcovi povolil splácať v mesačných splátkach vo výške po 100 eur mesačne, spolu s bežným výživným, počínajúc mesiacom jún 2019, v ktorého odôvodnení vzťahujúcom sa k týmto výrokom jasne a presvedčivo zodpovedal na v konaní nastolené otázky majúce pri rozhodovaní o návrhu matky v tejto časti podstatný význam a nárok aj správne právne posúdil (§ 387 ods.2 C.s.p.).

49. Súd prvej inštancie správne pri určovaní výšky výživného prihliadal na rozsah vyživovacej povinnosti oboch rodičov podľa zásady úmernosti ich životnej úrovne, životnej úrovne dieťaťa a jeho práva podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov a po vyhodnotení všetkých skutkových okolností a listinných dôkazov , vychádzajúc z ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ako aj zo zásady potenciality, prihliadnuc na odôvodnené potreby v tom čase 8 a pol ročného dieťaťa, dospel k správne záveru, že v reálnych možnostiach a schopnostiach otca je platenie výživného vo výške 150 eur mesačne. S jeho zisteniami, že náklady otca nezodpovedajú ním deklarovanému nulovému príjmu, že otec (ktorého pracovný pomer bol ukončený z dôvodu nadbytočnosti a v istom prechodnom období mal problém sa zamestnať) od roku 2013 stagnuje, svoju situáciu v pracovnom živote nijako nerieši, v čase rozhodovania 6 rokov sa oficiálne nezamestnal a nevykazoval žiadny trvalý príjem z pracovnej činnosti , sa odvolací súd plne stotožňuje a konštatuje, že táto úvaha platí aj na situáciu otca po rozhodnutí súdu prvej inštancie až do súčasnosti (otec je aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu naďalej nezamestnaný, v decembri 2020 prestal prenajímať byt a stále deklaruje, že nedosahuje žiaden príjem). Rovnako aj odvolací súd považuje za ťažko uveriteľné tvrdenie otca produkované v konaní, že od skončenia jeho pracovného pomeru v roku 2013 sa mu celá rodina skladá na všetky náklady, hradí mu cesty na územie Slovenskej republiky aj náklady na právne zastúpenie (ktoré otec v roku 2015 vyčíslil na cca 9.700 eur). Na základe uvedeného súd prvej inštancie opodstatnene zohľadnil, že dosahovaný príjem v čase vyhlásenia rozsudku je len jedným z kritérií pre určovanie výživného a do úvahy je potrebné brať aj možnosti a schopnosti povinného otca, ktorý je vysokoškolsky vzdelaný človek, nemá žiadnu ďalšiu vyživovaciu povinnosť ani zdravotné problémy obmedzujúce jeho pracovnú schopnosť, a ktorý je povinný usmerňovať svoje pracovné a životné aktivity tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti k dieťaťu nebolo ohrozené. Odvolací súd konštatuje, že zistenia týkajúce sa osobných, zárobkových a majetkových pomerov otca, o ktoré sa oprel súd prvej inštancie pri rozhodovaní a ktoré naďalej pretrvávajú aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu, nemôžu znamenať prenesenie ťarchy vyživovacej povinnosti na matku, ktorá ju od podania návrhu v prevažujúcej miere nahrádza svojou osobnou starostlivosťou o maloletého, ktorý v septembri 2013 bol a aj v súčasnosti stále je vo veku, kedy je zabezpečovanie jeho potrieb a starostlivosť o dieťa v plnej miere závislé na rodičoch. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že výška výživného určená súdom prvej inštancie na maloleté dieťa pokrýva len základné potreby maloletého, ktoré boli za

celé posudzované obdobie porovnateľné a nebol daný dôvod na určenie vyššieho výživného nástupom dieťaťa do prvého ročníka základnej školy.

50. Keďže v priebehu odvolacieho konania odvolací súd nezistil skutočnosti smerujúce k úvahe o podstatnej zmene pomerov maloletého dieťaťa, resp. oboch rodičov po vyhlásení rozhodnutia súdu prvej inštancie, výroky VI. a VII. rozsudku súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ako vecne a právne správne potvrdil.

51. Za vecne a právne správny posúdil odvolací súd aj výrok IX. rozhodnutia, v ktorom súd prvej inštancie zamietol návrh matky na uloženie zákazu otcovi vycestovať so synom z územia Slovenskej republiky bez súhlasu matky dôvodiac tým, že žiadne konanie otca nenasvedčuje úmyslu otca odvieš dieťa bez súhlasu matky z územia Slovenskej republiky. Zohľadňujúc zverenie maloletého do osobnej starostlivosti matky, spôsob stretávania sa otca s maloletým dieťaťom nastavený v tomto rozhodnutí, so súčasným prihliadnutím na výsledky vykonaného dokazovania, aj podľa názoru odvolacieho súdu nie je dôvod pristúpiť k uloženiu matkou požadovaného zákazu. Pokiaľ matka aj v odvolaní poukazuje na otvorenosť hraníc, na výklad rozhodnutí a rozdielnosť v ich výklade, na vybavovanie dokladov dieťaťa otcom v súvislosti s jeho španielskym štátnym občianstvom, neochotu otca prichádzať na styk s dieťaťom na Slovensko a predpoklad, že otec bude chcieť za každú cenu (aj za cenu únosu) mať syna pri sebe, tieto sú len rovne ničím nepodložených tvrdení a úvah. Odvolací súd zdôrazňuje, že konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností bolo začaté po návrhu matky v septembri roku 2013 a od toho času sa otec nedopustil konania, ktorého dôsledkom by bola opodstatnená a dôvodná obava, že otec by sa bez súhlasu matky mohol pokúsiť s dieťaťom vycestovať z územia Slovenskej republiky.

52. Na základe uvedeného odvolací súd výrok IX. rozhodnutia súdu prvej inštancie podľa § 387 ods.1 C.s.p., potvrdil.

53. Odvolací súd v nadväznosti na zistenia vyplývajúce z obsahu spisu považuje za nutné na rodičov maloletého Q. apelovať, aby sa v záujme zdravého duševného vývoja dieťaťa pokúsili v otázkach súvisiacich s jeho výchovou a najmä pri realizácii nastaveného styku nájsť aspoň základné obojstranne prijateľné východiská vzájomnej koexistencie. Práve rodičia by si mali uvedomiť, že svojim vzájomným postojom a chovaním, ktoré maloletý vníma od času, ktorý si pamätá, mu sprostredkovávajú hodnotové vzory a vzory chovania, ktoré by dieťaťu mali uľahčiť sociálnu interakciu a nadväzovanie pozitívnych sociálnych vzťahov v priebehu jeho života. Obaja rodičia sú dospelí ľudia od ktorých ich spoločné dieťa, ktoré sa už blíži k veku dospelovania, úplne prirodzene očakáva správanie dospelých a ktorí v prípade vzájomnej nespokojnosti a neschopnosti komunikovať vo veciach týkajúcich sa dieťaťa, pôjdu v konečnom dôsledku len proti záujmu maloletého.

54. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p., § 396 ods.2 C.s.p.

55. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).